

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Jitky Zavřelové a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **OPATHERM a.s.**, se sídlem Horní náměstí 283/58, Opava, zastoupená JUDr. Jiřím Velískem, advokátem se sídlem Holečkova 105/6, Praha 5, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo náměstí 91/5, Jihlava, proti rozhodnutí Rady žalovaného ze dne 26. 11. 2019, čj. 05650-23/2017-ERU, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 6. 2021, čj. 31 A 199/2019-114, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 6. 2021, čj. 31 A 199/2019-114, a rozhodnutí Rady žalovaného ze dne 26. 11. 2019, čj. 05650-23/2017-ERU, v rozsahu celého výroku III. a výroku IV. v části, ve které byl proti zbylé části výroku III. rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2019, čj. 05650-18/2017-ERU, zamítnut rozklad žalobkyně.
- II. Žalobkyni **se ukládá** povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 3. 2019, čj. 05650-18/2017-ERU (dále „prvostupňové rozhodnutí“) shledal žalobkyni vinnou ze spáchání dvou správních deliktů podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 14. 1. 2015 (dále „zákon o cenách“), a uložil jí opatření k nápravě (výrokem III.), pokutu a povinnost k náhradě nákladů řízení. V záhlaví uvedeném rozhodnutím Rada žalovaného dle § 152 odst. 3 a § 90 odst. 1 písm. a) a c) a odst. 5 správního řádu prvostupňové rozhodnutí částečně zrušila, částečně změnila a částečně zamítla rozklad žalobkyně a prvostupňové rozhodnutí potvrdila (dále „napadené rozhodnutí“). Ve vztahu k uloženému opatření k nápravě (výroku III. prvostupňového rozhodnutí) žalovaná rozhodla konkrétně tak, že ve výroku III. napadeného rozhodnutí změnila částku ekonomicky neoprávněných nákladů a ve výroku IV. rozklad ve zbytku zamítla a prvostupňové rozhodnutí ve zbývajících částech potvrdila. Žalobkyně tedy byla prvostupňovým rozhodnutím ve znění napadeného rozhodnutí uznána vinnou ze spáchání jednoho správního deliktu dle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách a byla jí uložena pokuta ve výši 2 381 657 Kč, opatření k nápravě spočívající v povinnosti vytvořit opravnou kalkulaci a provést opravné vyúčtování, a povinnost k náhradě nákladů řízení paušální částkou 1 000 Kč.

[2] Žalobkyně podala proti napadenému rozhodnutí žalobu, jíž Krajský soud v Brně usnesením ze dne 3. 1. 2020, čj. 31 A 199/2019-69, v části směřující proti výroku III. rozhodnutí Rady žalovaného přiznal odkladný účinek. Následně žalobu výše uvedeným rozsudkem zamítl.

[3] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, s níž spojila návrh na přiznání odkladného účinku v rozsahu povinnosti stěžovatelky vytvořit opravnou kalkulaci a provést opravné vyúčtování (výrok III. prvostupňového rozhodnutí ve znění výroku III. napadeného rozhodnutí).

[4] Stěžovatelka uvedla, že povinnost provést opravnou kalkulaci by pro ni znamenala nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám a zároveň neexistují žádné skutečnosti svědčící o tom, že by přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti mělo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Konkrétně tvrdila, že je pro ni uložena povinnost komplikovaná, ne-li nemožná, neboť již nedisponuje aktuálními údaji ohledně všech zákazníků v roce 2014, a proto nemá možnost je všechny obeslat. Dále jí není jasné, co je touto povinností míněno, zda má jít o účetní kalkulaci, nebo zda má stěžovatelka v rámci opravného vyúčtování vrátit svým zákazníkům konkrétní částky. Pokud by měla vracet konkrétní částky v souhrnné výši 2 381 657 Kč, a byl by zrušen rozsudek krajského soudu spolu s rozhodnutím Rady žalovaného a prvostupňového rozhodnutí, bylo by pro stěžovatelku prakticky nemožné domáhat se po zákaznících vrácení celé této částky. Realizace takové povinnosti by tedy byla nevratným krokem, jímž by stěžovatelce vznikla zásadní újma, mj. i v podobě zásahu do jejího dobrého jména, neboť by to mohlo vyvolat u jejích zákazníků zdání, že jim bylo v roce 2014 účtováno za dodávky tepla částečně neoprávněně. Taková újma by i v případě konečného úspěchu stěžovatelky byla nevratná. Pokud stěžovatelka ze shora uvedených objektivních důvodů povinnost provést opravnou kalkulaci nerealizuje, hrozí jí vymáhání splnění této povinnosti žalovaným prostřednictvím třeba i opakovaného ukládání donucovacích pokut až ve výši 1 000 000 Kč. Přiznáním odkladného účinku by pak nedošlo k citelnější újmě jednotlivých zákazníků, kterým by měla, s ohledem na počet bytů zásobovaných stěžovatelkou teplem v dané lokalitě v roce 2014 (cca 10 000 bytů), náležet částka v průměru 240 Kč.

[5] Žalovaný uvedl, že stěžovatelka podrobně nastínila, proč by pro ni výkon správních rozhodnutí ohledně povinnosti vytvořit opravnou kalkulaci spolu s provedením opravného vyúčtování znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám, a že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Žalovanému je současně známa aktuální rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu v obdobných případech a je srozuměn s tím, že odkladný účinek napadeného rozhodnutí bude zřejmě přiznán, jako tomu bylo v řízení před krajským soudem. Nemá proto zásadních námitek proti přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

[6] Kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[7] Kromě formální podmínky, jíž je podání příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a osvědčit hrozbu újmy tíží stěžovatele (viz usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, nebo ze dne 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50). Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení NSS ze dne 30. 1. 2012, čj. 8 As 65/2011-74), přičemž stěžovatelem tvrzená a prokazovaná újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení NSS ze dne 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20).

[8] Stěžovatelka v návrhu přesvědčivě popsala nejen administrativní a finanční obtíže spojené se splněním uložené povinnosti vytvořit opravnou kalkulaci a provést opravné vyúčtování ve vztahu k cca 10 000 zákazníkům, ale také možnost vzniku závažné finanční újmy, která by dále vznikla v důsledku obtíží spojených s vymáháním částek vrácených jednotlivým zákazníkům, pokud by bylo v důsledku rozhodnutí Nejvyššího správního soudu zrušeno napadené příp. i prvostupňové rozhodnutí. V takovém případě by nastolení původního stavu bylo spojeno se značnými komplikacemi a náklady. Popsané negativní důsledky by zároveň pro stěžovatelku jistě znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. V případě jednotlivých zákazníků stěžovatelky se jedná o nízké částky a žalovanému žádná újma vzniknout nemůže. Předně však přiznáním odkladného účinku nedojde ke zmaření výkonu uloženého opatření k nápravě, nýbrž toliko k jeho odložení. Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, přičemž ani žalovaný nic takového nenamítal.

[9] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Učinil tak výslovně ve vztahu k rozsudku krajského soudu, výroku III. napadeného rozhodnutí, jímž byl změněn výrok III. prvostupňového rozhodnutí, a výroku IV. napadeného rozhodnutí v části, ve které byl proti zbylé části výroku III. prvostupňového rozhodnutí zamítnut rozklad žalobkyně a v této části bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 6. 2020, čj. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS). Přiznání odkladného účinku ve výše uvedeném rozsahu znamená, že ani výrok III. prvostupňového rozhodnutí, ukládající opatření k nápravě spočívající v povinnosti vytvořit opravnou kalkulaci a provést opravné vyúčtování, nebude prozatím vyvolávat žádné právní účinky, neboť přiznáním odkladného účinku nastává stav, jako kdyby o rozkladu proti tomuto výroku nebylo dosud rozhodnuto, a proto ještě není v právní moci.

[10] Rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

[11] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32]. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení. **Protože stěžovatelka soudní poplatek již zaplatila, znovu jej platit nebude.**

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. srpna 2021

Petr Mikeš
předseda senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓